

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
ขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
A Study of the Relationship between Innovative Leadership and Educational
Quality of Opportunity Expansion Schools under the Phitsanulok Primary
Educational Service Area Office 2

ธิดาพร แก้วเขียว¹ ชัชภูมิ สีชมภู² สุรเชษฐ์ บุญรักษะ³

Thidaporn Kaewkhiew, Chatchaphum Srichomphoo, Surachet Boonyarug

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 2) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 170 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 52 คน และครูผู้สอน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลผ่าน Google Forms สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($r = .876$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01

คำสำคัญ (Keywords) : ความสัมพันธ์; ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; คุณภาพการศึกษา

Abstract

This research article aimed to study: 1) the levels of innovative leadership of school administrators in opportunity expansion schools under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2; 2) the levels of educational quality of opportunity expansion schools

Received: 2026-05-16 Revised: 2026-06-13 Accepted: 2026-06-15

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คุรุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ Educational Administration Master of Education, Uttaradit Rajabhat University. E-mail: Filmthida35@gmail.com

² อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ Lecturer, Graduate School Faculty of Education Uttaradit Rajabhat University, Thailand. E-mail: chat.chomphoo@gmail.com

³ อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ Lecturer, Graduate School Faculty of Education Administration Master of Education, Uttaradit Rajabhat University. E-mail: edboonyarug7@gmail.com.

under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2; and 3) the relationship between innovative leadership and educational quality of opportunity expansion schools under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2. This study employed a quantitative research design. The sample consisted of 170 participants, including 52 school administrators and 118 teachers. The research instrument was a questionnaire, and data were collected through Google Forms. The statistical instruments used for data analysis were frequency, percentage, standard deviation, mean, and Pearson's correlation coefficient.

The research findings revealed that: 1) the overall level of innovative leadership of school administrators was at the highest level; 2) the overall level of educational quality of opportunity expansion schools was at the highest level; and 3) the overall relationship between innovative leadership of school administrators and educational quality of opportunity expansion schools under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2 was positive at a very high level ($r = .876$), with statistical significance at the .01 level.

Keywords: relationship; Innovative Leadership; educational quality

บทนำ (Introduction)

ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ระบบการศึกษาในหลายประเทศรวมถึงประเทศไทยต้องเผชิญความท้าทายในการปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทใหม่ของสังคม เทคโนโลยี และการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ระบบการศึกษาแบบดั้งเดิมอาจไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเพียงพอ การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคน สังคม และประเทศชาติ ผ่านการส่งเสริมองค์ความรู้ ทักษะ และนวัตกรรม (ประหยัด พิมพา, 2561: 242-243) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มุ่งพัฒนาศักยภาพมนุษย์ และการใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561-2580: 7) รวมถึงแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่เน้นการพัฒนากำลังคน การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 79-82)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการปรับตัวของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ภายในองค์กร (แพรวพรรณ เปรมลาภ, 2565) ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถพัฒนาองค์กรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และนำพาสถานศึกษาไปสู่ความก้าวหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ Gliddon (2006 อ้างถึงใน ชุติมาศ คำบุญเรือง, 2566) อีกทั้งยังช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียน ครู และสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมยุคใหม่ (ดลยา ชันเวท, 2566) รวมถึงส่งเสริมให้องค์กรก้าวสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (อภิฤดี โทนา, 2565) อย่างไรก็ตาม คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยยังคงเผชิญข้อจำกัด โดยผลการจัดอันดับของ IMD ปี 2568 พบว่าด้านการศึกษาของไทยอยู่ในอันดับที่ 55 จาก 69 ประเทศ แม้จะมีพัฒนาการเชิงบวก แต่ยังคงมีความท้าทายด้านคุณภาพ ความเสมอภาค และการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2568: 19) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถส่งเสริม

การใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ในองค์กร ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ครู และ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา (พิชินาถ กุมภวรรณ และคณะ, 2565: 72)

สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 มีนโยบายส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2, 2568: 21) ทั้งนี้ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จและการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดข้อมูลเชิงประจักษ์ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ ผู้นำเชิงนวัตกรรมกับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

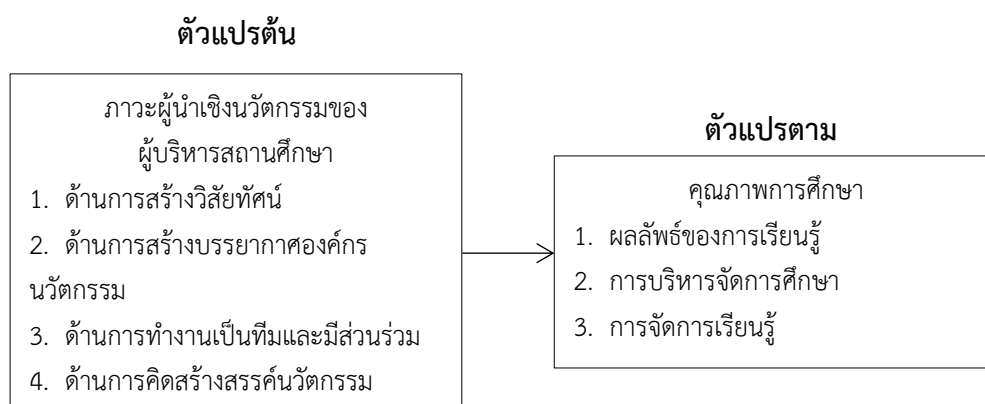
จากความสำคัญของประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมกับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 และนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยาย โอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สรุปใจความสำคัญ เพื่อสอดคล้องกับการศึกษาในครั้งนี้และกรอบแนวคิดของ การวิจัย ดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมซึ่งแบ่งองค์ประกอบเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม และด้านการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยสังเคราะห์จากแนวคิดของ แพรวพรรณ เปรมลาภ (2565) ศิริพร พงษ์เนตร (2564) และปิยโชติ รอดหลง (2565) และคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผลลัพธ์ของการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านการจัดการเรียนรู้ โดยสังเคราะห์จากแนวคิดของ กันตพัฒน์ มณฑา (2561) ปัญวรรณ สมบูรณ์ยิ่ง (2566) และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2568)

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 52 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 52 คน และครูผู้สอน จำนวน 811 คน รวมทั้งสิ้น 863 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ปีการศึกษา 2568)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 170 คน โดยผู้บริหารสถานศึกษาใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ส่วนครูผู้สอนใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ทั้งนี้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ร้อยละ 20 ของจำนวนประชากร (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 40) ในการวิจัยครั้งนี้ถือเป็นขนาดที่เพียงพอต่อการวิเคราะห์ข้อมูลและสามารถสะท้อนลักษณะของประชากรได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 52 โรงเรียน

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2568 ถึง มีนาคม พ.ศ. 2569

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โดยแบบสอบถามได้รับการประเมินความสอดคล้องจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน โดยมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามรายข้ออยู่ระหว่าง 0.80-1.00 การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือวิจัยจำนวน 1 ฉบับ คือ แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม และด้านการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับตามเกณฑ์ของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 102-103)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ผลลัพธ์ของการเรียนรู้การบริหารจัดการสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 102-103)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ถึงโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out) ทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน และครูจำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 33 คน

3.2 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) และผลการวิเคราะห์พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.980 แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือวิจัยมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยได้อย่างเหมาะสม

3.3 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ เพื่อเก็บข้อมูลจริงจากโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

3.4 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามออนไลน์ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยแนบลิงค์และ QR code ไปพร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์โดยกำหนดระยะเวลาในการตอบกลับและติดตามเป็นระยะ

3.5 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนและนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม รายด้าน และรายข้อ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์คุณภาพการศึกษา ในภาพรวม รายด้าน และรายข้อ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับคุณภาพการศึกษาโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (สมถวิล วิจิตรวรรณ, 2565: 11)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาส	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการสร้างวิสัยทัศน์	4.36	0.61	มากที่สุด
ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.47	0.59	มากที่สุด
ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	4.39	0.69	มากที่สุด
ด้านการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.41	0.63	มากที่สุด
รวม	4.41	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.59) รองลงมา คือ ด้านการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.63) ลำดับถัดมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.69) และขณะที่ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$ = 4.36, S.D. = 0.61) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น อย่างไรก็ตาม ทุกด้านยังคงอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจโดยรวม

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวม

คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านผลลัพธ์ของการเรียนรู้	4.17	0.64	มาก
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.36	0.63	มากที่สุด
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.47	0.57	มากที่สุด
รวม	4.33	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.57) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.36, S.D. = 0.63) และด้านผลลัพธ์ของการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 0.64) มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น อย่างไรก็ตาม แสดงให้เห็นว่าคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจโดยรวม

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	คุณภาพการศึกษา			
	1. ด้านผลลัพธ์ของ การเรียนรู้	2. ด้านการบริหาร จัดการสถานศึกษา	3. ด้านการจัดการ เรียนรู้	คุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม
1. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์	.717**	.856**	.746**	.833**
2. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	.708**	.861**	.746**	.832**
3. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	.693**	.793**	.710**	.789**
4. ด้านการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม	.768**	.879**	.777**	.871**
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยภาพรวม	.760**	.892**	.785**	.876**

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน โดยด้านการสร้างวิสัยทัศน์มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับสูงมาก ($r = .833^{**}$) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ($r = .832^{**}$) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r = .789^{**}$) และด้านการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ($r = .871^{**}$) ซึ่งเป็นด้านที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุด สำหรับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระดับสูงมาก ($r = .876^{**}$) และมีความสัมพันธ์กับด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาสูงที่สุด ($r = .892^{**}$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($r = .785^{**}$) และด้านผลลัพธ์ของการเรียนรู้ ($r = .760^{**}$) โดยทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม และด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรม เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดใหม่ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้บุคลากรเกิดความกล้าในการคิดริเริ่มและสามารถปรับตัวต่อการ

เปลี่ยนแปลงทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิวิทย์ อาณาภเสถียร (2566: 131-132) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี กระบี่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านการคิดสร้างสรรค์ การสร้างแรงจูงใจ การทำงานเป็นทีม การบริหารความเสี่ยง การสร้างวิสัยทัศน์ และการสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์นวัตกรรม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยโชติ รอดหลง (2565: 80) ที่พบว่า การสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร พงษ์เนตร (2564: 61) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับนวัตกรรมจะสามารถสร้างค่านิยมแห่งการเรียนรู้ สนับสนุนการแสวงหาความรู้ และส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะที่เหมาะสมตามเป้าหมายของหลักสูตรและความต้องการของสังคม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่ชัดเจน มีการวางแผนและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงทำให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารการศึกษาเชิงระบบที่อธิบายว่า การบริหารหรือการจัดการศึกษาจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลกระทบ (Impact) อย่างเป็นระบบ เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม (มนัสวี ศรีนนท์, 2558: 51-55) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของปัญวรัตน์ สมบูรณ์ยั้ง (2566: 18) ที่กล่าวว่า คุณภาพการศึกษาเป็นผลมาจากการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ทั้งด้านหลักสูตร บุคลากร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของกันตพัฒน์ มณฑา (2561: 173-176) ที่พบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงกมล อิริยา (2563: 86) และปณณช เมืองแดง (2565: 73) ที่พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการและกระบวนการจัดการเรียนรู้มีส่วนสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาโดยรวม

3. ผลการศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากกับคุณภาพการศึกษา ($r = .876$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในระดับสูง มักมีแนวโน้มที่จะมีคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และสนับสนุนการคิดสร้างสรรค์ของครูและบุคลากร ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของสถานศึกษาที่มีคุณภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และผลลัพธ์ทางการศึกษาของผู้เรียน โดยเฉพาะด้านการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีความสัมพันธ์สูงกับด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา อาจสะท้อนให้เห็นว่า สถานศึกษาที่ผู้บริหารมีบทบาทในการสนับสนุนทรัพยากร

ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม และบริหารงานอย่างเป็นระบบ จึงช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญพร กล่อมสกุล (2567: 106) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู เนื่องจากผู้บริหารให้การสนับสนุนด้านนวัตกรรมและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของชูลีมาศ คำบุญเรือง (2566: 78-85) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมในองค์กร พัฒนาศักยภาพบุคลากร สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ และบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษา รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชินาถ กุมภวรรณ และคณะ (2565: 63-76) ที่พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลมีผลสัมฤทธิ์ต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาในระดับสูงมาก ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถนะเชิงนวัตกรรม เพื่อให้สามารถบริหารจัดการองค์การทางการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และนำสถานศึกษาไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ทำให้ค้นพบองค์ความรู้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ และสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งการเรียนรู้ จะช่วยให้การบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และผลลัพธ์ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากกับคุณภาพการศึกษา จึงถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืนในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสร้างวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ให้มีความชัดเจน ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดและขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ร่วมกัน รวมถึงสื่อสารเป้าหมายขององค์กรอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้าใจและทิศทางการดำเนินงานที่เป็นเอกภาพ

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลลัพธ์ของการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิด และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

1.3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากกับคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยจัดอบรมหรือกิจกรรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำแนวคิดและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นที่อาจส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา เช่น วัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร สมรรถนะครู หรือการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและคุณภาพการศึกษาระหว่างสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาที่แตกต่างกัน เพื่อขยายองค์ความรู้และเปรียบเทียบบริบทของการบริหารสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่

2.3 ควรดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการศึกษากรณีศึกษา เพื่อให้เข้าใจแนวทางและรูปแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาได้อย่างชัดเจนและรอบด้านมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กันตพัฒน์ มณฑา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- สุลีมาศ คำบุญเรือง. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ดวงกมล อิริยา. (2563). แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนบ้านบ่อหิน ตำบลตลาดขวัญ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ดลยา ชันเวช. (2566). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ธัญพร กล่อมสกุล. (2567). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปัญวรรณ สมบูรณ์ยิ่ง (2566). รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้การประเมินเชิงการพัฒนาที่เหมาะสม สำหรับสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายศูนย์ยวพัฒน์ มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

- ประหยัด พิมพา. (2561). การศึกษาไทยในปัจจุบัน. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ร้อยเอ็ด. 7(1): 242-249.
- ปิยโชติ รอดหลง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- บุญยงษ์ เมืองแดง. (2565). แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 การค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิชิตาถ กุมภวรรณ, หยกแก้ว กมลวรรณ และสุกัญญา รุจิเมธาภาส. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ ทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลดิสรพ์ชันของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแพร่. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์. 12(3): 63-76.
- แพรวพรรณ เปรมลาภ. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 การค้นคว้าอิสระ การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มนัสวี ศรีนนท์. (2558). วิเคราะห์การบริหารการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 ด้วยทฤษฎีการบริหารการศึกษา เชิงระบบ. วารสารศึกษาศาสตร์ มจร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. 3(2): 51-57.
- ศิริพร พงษ์เนตร. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. (2568). รายงานผลการดำเนินงานและสภาพ ปัญหาการบริหารจัดการสถานศึกษา. พิษณุโลก: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพฯ: พริก หวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2568). สภาวะการศึกษาไทย ไตรมาสที่ 1 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 : การศึกษาไทยในโลกที่เปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุทธิวิทย์ อานุภาพเสถียร. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตราง์ กระบี่. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมถวิล วิจิตรวรรณ. (2565). สถิติความสัมพันธ์: เลือกใช้อย่างไร. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. 8(2): 1-15.

อภิฤดี โหนะ. (2565). ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.